

af største Vigtighed. Det var derfor, Kommuniquéet fra København udtalte Ønske om, „at Folkeforbundet forstærker sin Virksomhed med Hensyn til Forebyggelse af Konflikter og med Hensyn til det internationale Samarbejde“.

Med Hensyn til Mægling i Tilfælde af Konflikter maa det erkendes, at Folkeforbundet ikke har synderlig Mulighed for at udøve en saadan Mægling, naar Stormagter, der ikke er Medlemmer, er indviklet i Stridighederne. Men for saa vidt angaar Medlemsstaterne indbyrdes, vil der stadig kunne forefalde Uoverensstemmelser, som vilde kunne blive alvorlige, hvis de ikke ordnes ved Haag-Domstolen eller ved Mægling af Folkeforbundets Organer. Dette Mæglingsarbejde vilde utvivlsomt lettes, hvis man følger en smidigere Fortolkning af Art. 11 end den hidtil fremherskende.

Hvad angaar det af Folkeforbundet organiserede Samarbejde paa ikke-politiske Omraader — de humanitære, intellektuelle og mangfoldige af det praktiske Livs Opgaver — har man kunnet befrygte, at de politiske Vanskeligheder skulde tage Modet fra dem, der har ledet Folkeforbundets Arbejde i saa Henseende. Der har været en Tid, hvor nogle af os havde Indtryk af, at et vist Mismod gjorde sig gældende. Jeg er glad ved at kunne sige, at jeg af Beretningerne om dette Aars Arbejde har faaet et gunstigere Indtryk.

Disse Beretninger viser, at man paa adskillige Omraader allerede har styrket denne Virksomhed. Forhaabentlig vil man fortsætte disse Bestræbelser saa energisk, som Omstændighederne tillader, for at undgaa at den voksende Isolering mellem de forskellige Grupper af Stater, der nu finder Sted i det politiske og økonomiske Liv, mere og mere skal medføre ogsaa en aandelig Isolering, i en saadan Grad at vor Kultur ophører at have et fælles Præg.

Folkeforbundets Bestræbelser paa disse Omraader værdsættes utvivlsomt i høj Grad i interesserede Kredse, men disse er ret begrænsede. Det forekommer mig i Øjeblikket at være særligt vigtigt ved alle til Raadighed staaende Midler at vække den store Offentligheds Interesse for denne Virksomhed til Fremme af det internationale Samarbejde.

Blandt de Opgaver, som det paahviler Forbundet at løse, er der en enkelt, som jeg gerne særligt vil understrege, saaledes som ogsaa Norges Repræsentant har gjort.

De politiske Begivenheder efter Krigen har haft den Virkning, at et stadigt stigende Antal Mennesker er blevet tvunget til at forlade deres Hjemland. Den Opgave i nogen Grad at mildne disse ulykkelige Menneskers Skæbne bør skilles ud fra alle politiske Hensyn og løses som et rent humant Spørgsmaal. Uden at fælde nogen Dom over de Begivenheder, som er foregaaet i de Lande, hvorfra disse Flygtninge kommer, er det en Pligt for Folkeforbundet at foranstalte en mellemfolkelig Hjælp til disse og at tilvejebringe nogenlunde ensartede Regler for deres Adgang til de forskellige Lande. Man vil heldigvis kunne udføre dette Arbejde i nært Samvirke med De Forenede Stater og andre amerikanske Lande, som ikke er Medlemmer af Folkeforbundet. Opgaven vilde være for tung, hvis den skulde overlades til et lille Antal Stater; men det maa haabes, at det ved fælles Bestræbelser vil være muligt at løse dette vanskelige Spørgsmaal.

Den Udvikling i det mellemfolkelige Liv, som er foregaaet i de økonomiske og politiske Kriseaar efter 1929, har hos de fleste Folk fremkaldt en stadig dybere Pessimisme. Aldrig har denne været saa stærk som i disse sidste Dage. Men denne Pessimisme bør ikke standse vore Anstrengelser. Den bør i denne saa vanskelige Periode af Menneskehedens Historie tværtimod anspore os til at fordoble vore Bestræbelser for at bane Vejen for en bedre Fremtid. Dette Maal kan kun naas ved en gradvis Forandring af det Kampens Sindelag, hvorunder Verden lider, til et Fredens og Samarbejdets Sindelag, der hviler paa Lighed mellem alle Folk, et nyt Sindelag, der paa engang muliggør en Forsoning mellem Landene og Gennemførelse af den store Tanke om en international Organisation, der omfatter alle Stater.“